

Βιογραφικά είδη

(Βιογραφία, μυθιστορηματική βιογραφία, αυτοβιογραφία, μυθιστορηματική αυτοβιογραφία, βιογραφικό σημείωμα, αυτοβιογραφικό σημείωμα, απομνημονεύματα, ημερολόγιο, συστατική επιστολή)

	ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
Περιεχόμενο	Εξιστορείται η ζωή – παρουσιάζεται το έργο διακεκριμένων ανθρώπων, διανθισμένο με τις κρίσεις , τα σχόλια του βιογράφου	Πραγματικά γεγονότα που σχετίζονται με τη ζωή και το έργο του βιογραφούμενου διαπλέκονται με φανταστικά
Συγγραφέας	Σύγχρονος ή μεταγενέστερος του βιογραφούμενου μελετητής	Σύγχρονος ή μεταγενέστερος του βιογραφούμενου λογοτέχνης
Ύφος	Σοβαρό, επίσημο, τυπικό	Λογοτεχνικό
Χαρακτηριστικά	Συστηματικότητα, μεθοδικότητα στην παρουσίαση. Αυθεντικότητα, εγκυρότητα των στοιχείων	Μυθιστορηματική πλοκή. Αφηγηματική χάρη
Σκοπός	Μετάδοση γνώσεων για το βιογραφούμενο και την εποχή του. Παροχή διδαγμάτων. Προβολή ενός προτύπου	Αποκρυπτογράφηση μιας ανθρώπινης προσωπικότητας. Αποκάλυψη μιας εποχής. Προσφορά πληροφοριών – γνώσεων. Τέρψη

	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
Περιεχόμενο	Πραγματικά γεγονότα της ζωής του αυτοβιογραφούμενου	Πραγματικές εμπειρίες του συγγραφέα ενσωματωμένες στη μυθιστορία → Δυσχέρεια διάκρισης μεταξύ αληθινών και αληθοφανών γεγονότων
Συγγραφέας – Είδος αφήγησης	Συγγραφέας – πρωταγωνιστής των γεγονότων → Πρωτοπρόσωπη αφήγηση με εσωτερική εστίαση → Άμεση αυτοαποκάλυψη του συγγραφέα	Ταύτιση του συγγραφέα με έναν από τους μυθιστορηματικούς ήρωες ή προβολή πολλών στοιχείων της προσωπικότητας και της ζωής του συγγραφέα στον ήρωα του μυθιστορήματος → Συνήθως τριτοπρόσωπη αφήγηση με μηδενική εστίαση → Έμμεση αυτοαποκάλυψη του συγγραφέα
Ύφος	Απουσία λογοτεχνικότητας	Λογοτεχνικό
Σκοπός	Πληροφόρηση – Φωτισμός πτυχών της προσωπικότητας και του έργου μέσω των γεγονότων της ζωής. Καταγραφή αναμνήσεων	Διακριτική αυτοαποκάλυψη του συγγραφέα. Καταγραφή του κλίματος της εποχής του. Πληροφόρηση. Τέρψη

	ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
Περιεχόμενο	• Πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του βιογραφούμενου • Εμφανή σχόλια του βιογράφου – χαρακτηρισμός του βιογραφούμενου ως ανθρώπου και δημιουργού – αποτίμηση του έργου του	• Πληροφορίες για τη ζωή και το έργο • Έμμεσα σχόλια του αυτοβιογραφούμενου
Τύπος αφηγητή – Είδος αφήγησης	• Παντογνώστης αφηγητής που δε μετέχει στα γεγονότα • Τριτοπρόσωπη αφήγηση με μηδενική εστίαση	• Αφηγητής – δρων πρόσωπο, πρωταγωνιστής των γεγονότων • Πρωτοπρόσωπη αφήγηση με εσωτερική εστίαση
Ύφος	Τυπικό, σοβαρό, επίσημο	Προσωπικό, άμεσο
Δομή	• Οργάνωση του υλικού γύρω από δύο βασικούς άξονες: ζωή – έργο • Κίνηση στον άξονα του χρόνου • Παραγωγική συλλογιστική πορεία (όταν προτάσσεται ένας γενικός χαρακτηρισμός)	• Οργάνωση των στοιχείων γύρω από τους δύο άξονες: ζωή – έργο • Κίνηση στον άξονα του χρόνου
Χαρακτηριστικά	• Συγκεντρωτική παρουσίαση της ζωής και του έργου • Σχετική πληρότητα • Αντικειμενικότητα	• Επιλεκτική παρουσίαση πληροφοριών για τη ζωή και το έργο (τονισμός ορισμένων – αποσιώπηση άλλων) • Υποκειμενικότητα
Σκοπός	Πληροφόρηση	

	ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ
Περιεχόμενο	• Προσωπικές αναμνήσεις – βιώματα • Πληροφορίες για κοινωνικο – πολιτικά, στρατιωτικά, καλλιτεχνικά γεγονότα που έζησε ο συγγραφέας • Σχόλια – κρίσεις του συγγραφέα γι' αυτά
Είδος αφηγητή – είδος αφήγησης	• Αφηγητής – δρών πρόσωπο ή αυτόπτης μάρτυρας • Πρωτοπρόσωπη αφήγηση με εσωτερική εστίαση (για γεγονότα στα οποία πρωταγωνίστησε ή απλώς συμμετείχε ο συγγραφέας) • Τριτοπρόσωπη αφήγηση γεγονότων που απλώς παρακολούθησε
Ύφος	Προσωπικό, άμεσο, λογοτεχνίζον
Χαρακτηριστικά	Υποκειμενικότητα, αυθεντικότητα μιας προσωπικής μαρτυρίας
Σκοπός	• Καταγραφή – αναβίωση σημαντικών, κατά το συγγραφέα, γεγονότων μιας εποχής • Προσφορά αξιομνημόνευτου υλικού στους μεταγενέστερους

	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
Εξωτερικά γνωρίσματα	Χρονική ή και τοπική ένδειξη στην αρχή
Περιεχόμενο	• Σημαντικά ή ασήμαντα γεγονότα της προσωπικής ζωής – ατομικές πράξεις • Πληροφορίες για γενικότερα ζητήματα της κοινωνικής ζωής που υπέπεσαν στην αντίληψη ή προσέelukσαν την προσοχή του γράφοντα • Στοχασμός, κρίσεις, διαλογισμοί σχετικοί με τα παραπάνω
Είδος αφήγησης	Πρωτοπρόσωπη αφήγηση με εσωτερική εστίαση
Ύφος	Προσωπικό εξομολογητικό, ειλικρινές, αυθόρμητο, πηγαίο – διάθεση εκμυστήρευσης
Σκοπός	• Αυτοεπικοινωνία – εσωτερικός διάλογος • Καταγραφή → διατήρηση γεγονότων στη μνήμη

	ΣΥΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
Εξωτερικά γνωρίσματα	• Προσφώνηση στην αρχή • Ημερομηνία – υπογραφή στο τέλος
Περιεχόμενο	Κρίσεις για το χαρακτήρα και τις ικανότητες του υποψηφίου
Συντάκτης	Πρώην εργοδότης ή καθηγητής του υποψηφίου
Γλώσσα	Συνδυασμός της τριτοπρόσωπης με την πρωτοπρόσωπη διατύπωση
Ύφος	Τυπικό, σοβαρό, επίσημο
Δομή	Τριμερής: • Προσδιορισμός της σχέσης του συντάκτη με τον υποψήφιο ή παράταξη μιας γενικής θέσης • Παρουσίαση των αρετών / ικανοτήτων ή των αδυναμιών του υποψηφίου • Συμπέρασμα: προτροπή ή αποτροπή

Σύγκριση απομνημονευμάτων – ιστορικής συγγραφής

	Απομνημονεύματα	Ιστορική συγγραφή
Ομοιότητες	Καταγραφή σημαντικών γεγονότων του παρελθόντος	
Διαφορές	• Άντληση στοιχείων από την ατομική εμπειρία και τις προσωπικές μνήμες ↓ • Θεώρηση μιας εποχής από συγκεκριμένη / ατομική οπτική γωνία • Μερική – αποσπασματική γνώση ↓ • Επιλεκτική παρουσίαση γεγονότων • Υποκειμενισμός	• Άντληση υλικού από ιστορικές πηγές (γραφτά μνημεία, προφορική παράδοση, οπτικο-ακουστικό υλικό...) ↓ • Εποπτεία μιας εποχής • Πλήρης, ακριβής, έγκυρη γνώση ↓ • Παρουσίαση μιας σφαιρικής εικόνας • Αντικειμενικότητα

Διαφορές ημερολογίου και αυτοβιογραφίας – απομνημονευμάτων

Ημερολόγιο	Αυτοβιογραφία - απομνημονεύματα
Εστίαση στα ατομικά βιώματα	Τονισμός των υπερ – ατομικών (κοινωνικο – πολιτικών, ιστορικών...) βιωμάτων
• Σχετικά ελεύθερη πραγμάτευση • Συνειρμικές μεταβάσεις • Χαλαρή συνοχή	• Αυστηρότερη οργάνωση • Συνοχή
• Αυτοεπικοινωνία – εσωτερικός διάλογος • Αυτοπροορισμός (ο συντάκτης απευθύνεται στον εαυτό του) • Απόλυτος υποκειμενισμός - εσωτερικότητα	• Διάθεση επικοινωνίας με τον αναγνώστη • Επιθυμία ανακοίνωσης • Επιδίωξη μεγαλύτερης αντικειμενικότητας
Χρονική εγγύτητα με τα γεγονότα	Χρονική απόσταση από τα γεγονότα → απομυθοποίησή τους